

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 27.5.2008
СОМ(2008) 320 окончателен

2008/0107 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за упълномощаване на държавите-членки да ратифицират, в интерес на
Европейската общност, Конвенцията относно условията на труд в сектора на
риболова от 2007 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 188)**

(представена от Комисиято)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Конвенция № 188 относно условията на труд в сектора на риболова на Международната организация на труда (наричани съответно по-долу „Конвенция № 188“ и „МОТ“) бе приета през юни 2007 г. на 96^{-тата} сесия на Международната конференция по труда.

Необходимостта от приемането на Конвенция № 188 възникна, след като през февруари 2006 г. бе приета консолидираната Конвенция за морски труд (наричана по-долу „КМТ“)¹. От приложното поле на КМТ бе изключен секторът на риболова. През 2003 г. службата на МОТ и тристренното представителство в МОТ (правителства, работодатели и работници) започнаха работа по актуализирани и обхватни международни трудови стандарти в сектора на риболова, които да осигурят подходяща защита на рибарите по света и да бъдат ратифицирани на много места.

Целта на Конвенция № 188 е установяването на минимални международни стандарти в сектора на риболова. Затова в нея се преразглеждат Конвенцията относно минималната възраст за приемане на работа на рибари — № 112 от 1959 г., Конвенцията относно медицинския преглед на рибарите — № 113 от 1959 г., Конвенцията относно клаузите в трудовите договори на рибарите — № 114 от 1959 г. и Конвенцията относно настаняването на екипажите на борда (рибари) — № 126 от 1966 г.; освен това Конвенцията обхваща други важни въпроси, като например здравословните и безопасни условия на труд, попълването на екипажа и почивките, списъка на екипажа, репатрирането, наемането и назначаването, социалната сигурност, спазването и прилагането.

Конвенция № 188 е придружена от Препоръка № 199 относно условията на труд в сектора на риболова, приета от Международната конференция по труда през юни 2007 г.

Крайната цел на конвенцията от 2007 г. е постигане и поддържане на условията на равнопоставеност в сектора на риболова чрез силно насырчаване на достойните условия на живот и труд на рибарите и по-справедливите световни условия на конкуренция, които ще противодействат на ниския процент на ратифициране на много конвенции в областта на морския труд.

ЕС взе много дейно участие в преговорите и финализирането на Конвенция № 188 посредством координация на ниво ЕС. Съгласуваността и съвместимостта между разпоредбите на МОТ и достиженията на правото на Общността бяха проверени в рамките на координацията на ниво ЕС по време на дискусиите, проведени през 2004, 2005 и 2007 г. Това бе от особено значение за някои

¹

Съветът упълномощи държавите-членки да ратифицират КМТ с Решение 2007/431/EО от 7 юни 2007 г. (OB L 161, 22.6.2007 г., стр. 63).

области, обхванати от Конвенцията, които попадат в рамките на изключителната компетенция на Общността, а именно съгласуването на схемите за социална сигурност, произтичащо от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, приет в съответствие с член 42 от Договора за ЕО. В член 13, параграф 2, буква в) и член 14, буква б) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 се установяват специални разпоредби за моряци и рибари.

Приложното поле на Регламент (ЕИО) № 1408/71 бе разширено до обхвата на граждани на трети страни с Регламент (ЕО) № 859/2003 от 14 май 2003 г. В посочения регламент се определят правилата, приложими към граждани на трети страни, на които се предоставят права на социална сигурност, равни с тези на гражданите на ЕС, когато се движат на територията на Европейския съюз. Регламент (ЕИО) № 1408/71 ще бъде своевременно заменен с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност веднага след приемането на новия проекторегламент за прилагане.

В текста на МОТ отговорности имат както държавата на флага, така и държавата по пребиваване, които обаче обхващат различни области от социалната сигурност, докато по силата на законодателството на ЕО държавата на флага е тази, чието законодателство в областта на социалната сигурност следва да се прилага по правило, съгласно Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕО) № 883/2004.

В текста бе включена предпазна клауза (член 37), за да се регулират потенциалните случаи на стълкновение на правните норми в конвенцията от 2007 г. и в достиженията на правото на ЕО относно съгласуването на схемите за социална сигурност. Целта на посочената клауза е да запази и гарантира предимството на правото на ЕО по отношение на схемите за социална сигурност в случаите, когато конвенцията води до резултати, различни от съответните правила на ЕО.

В съответствие с практиката на Съда във връзка с АЕТР относно външната компетенция държавите-членки нямат право да ратифицират конвенцията от 2007 г., без да бъдат упълномощени от Общността, тъй като нейните разпоредби по отношение на съгласуването на схемите за социална сигурност засягат изключителната компетенция на Общността в тази област.

В тази връзка и с оглед на осигуряването на съответствие с определената в Договора споделена компетентност между Общността и държавите-членки, Комисията предлага Съветът да упълномощи държавите-членки да ратифицират Конвенция № 188 в интерес на Общността.

• **Общ контекст**

Конвенция № 188 съответства на мандата на МОТ, включващ създаването на международни трудови стандарти в сектора на риболова, с цел да се способства за установяването на достойни условия на труд за рибарите. В Конвенция № 188 е взет предвид факта, че поради особеното естество на този сектор и

специфичните условия на живот и труд в него, рибарите се нуждаят от специална защита.

В Конвенцията се определят девет отделни групи стандарти: I) определения и обхват, II) главни принципи, III) минимални изисквания за работата на борда на риболовни кораби, IV) служебни условия, V) настаняване на борда и хранене, VI) медицински грижи, защита на здравето и социална сигурност, VII) спазване и прилагане, VIII) изменение на приложения I, II и III, и IX) Окончателни разпоредби.

За прилагането на Конвенция № 188 е необходимо както държавата на флага, така и пристанищните държави да въведат система за спазване и прилагане. В Конвенцията е включена клауза „без по-благоприятно третиране“, за да се гарантира, че корабите на държавите, които не са ратифицирали Конвенцията, не са предмет на по-благоприятно третиране в сравнение с риболовните кораби, плаващи под флага на държава, която е ратифицирала конвенцията.

Налице са солидни достижения на правото на Общността, произтичащи от членове 42, 71, 137 и 138 от Договора, във връзка с широк набор от въпроси, включени в КМТ. Въпросите, свързани със споделената компетентност, засегнати от конвенцията от 2007 г., формират значителна част от съдържанието на текста. Компетенцията на Общността е прилагана *inter alia* в области като трудово право, условия на труд, безопасност и здравна защита, изисквания за настаняване и безопасност при конструиране и поддръжка на риболовни кораби. Споразуменията за партньорство в областта на рибарството, сключени между ЕС и трети страни също съдържат социална клауза, която препраща към стандартите на МОТ.

В Синята книга на ЕС в областта на морската политика (Интегрирана морска политика за Европейския съюз) се подкрепят ратифицирането и прилагането на международните конвенции по труда в морските отрасли, включително Конвенция № 188.

- Съществуващи разпоредби в областта на предложението**

Няма действащи разпоредби в областта на предложението.

- Съвместимост с другите политики и цели на Съюза**

Не се прилага

2. ДОПИТВАНЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- Допитване до заинтересованите страни**

Не е приложимо

- Събиране и използване на експертни мнения**

Не беше необходимо да се използва външно експертно мнение.

- **Оценка на въздействието**

Не е приложимо.

Следователно не е необходимо да се предвиждат няколко варианта.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Обобщение на предлаганите мерки**

Правилата на Общността в областите, които влизат в обхвата на Конвенция № 188, трябва да продължат да се прилагат, а на останалата част от света трябва да бъде даден недвусмислен знак за важното значение, което Общността отдава на Конвенция № 188 и на условията на живот и труд на рибарите.

За разлика от международните форуми оперативните правила на МОТ не включват процес на официално подписване преди ратифицирането. В контекста на МОТ пописването е заменено от процедура на гласуване, която води до приемане и е равностойна на подписване. Разглежданата конвенция бе приета с гласуване на 14 юни 2007 г. по време на Международната конференция по труда, но все още не е влязла в сила. Въпреки че към Конвенцията могат да се присъединяват единствено държави, това не попречи на Комисията да участва дейно в подготовката и преговорите от името на Европейската общност посредством координация на ниво Европейски съюз.

Предвид тристраничното естество на МОТ в преговорите взеха участие представителите на правителствата, работодателите и работниците, които също така гласуваха за приемането на Конвенция № 188. Комисията допринесе също за улесняването на координацията на ниво ЕС, като организира в сътрудничество с Председателството на ЕС срещи на експерти от държавите-членки и консултации с ЕС и с международните социални партньори. Комисията взе участие като деен наблюдател. Трябва да се отбележи, че е необходимо конвенцията да влезе в сила възможно най-скоро.

Предвид че компетенцията по отношение на съгласуването на схемите за социална сигурност принадлежи на Общността, държавите-членки не могат да ратифицират конвенцията, без да бъдат упълномощени от Общността. Комисията предлага Съветът да упълномощи държавите-членки да ратифицират Конвенция № 188 в интерес на Общността.

Ето защо с предложеното решение държавите-членки ще получат възможност и ще бъдат окуражени да предприемат необходимите стъпки за ратифициране, без да се бавят.

- **Правно основание**

Член 42 от ДЕО

- **Принцип на субсидиарност**

Предложението е от изключителната компетенция на Общността. Следователно принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Принцип на пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност поради следната/ите причина/и.

Не е приложимо

Не е приложимо

- **Избор на инструменти**

Предложени инструменти: други

Други средства не биха били подходящи поради следната/ите причина/и.

Не е приложимо, нито подходящо

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Общността.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

- **Подробно обяснение на предложението**

Не е приложимо

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на държавите-членки да ратифицират, в интерес на Европейската общност, Конвенцията относно условията на труд в сектора на риболова от 2007 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 188)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 42 във връзка с първото изречение от член 300, параграф 2, първа алинея, първо изречение и с член 300, параграф 3, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Комисията²,

като взе предвид становището на Европейския парламент³,

като има предвид, че:

- (1) Конвенция № 188 на Международната организация на труда относно условията на труд в сектора на риболова (наричани съответно по-долу „Конвенцията“ и „МОТ“) бе приета на 14 юни 2007 г. по време на заседанието по морските въпроси на свиканата в Женева Международна конференция по труда на МОТ, на която всички делегации на държавите-членки на ЕС гласуваха за приемането ѝ⁴.
- (2) Тъй като Конвенцията осигурява съществен принос за сектора на риболова на международно равнище, като способства за добрите условия на труд за рибарите и за по-справедливите условия на конкуренция за собствениците на риболовни кораби, е желателно нейните разпоредби да бъдат приложени възможно най-скоро.
- (3) Комисията, Съветът и Европейският парламент настъпват ратифицирането на международните трудови конвенции, които МОТ определя като осъвременени, като част от усилията, полагани от ЕС за настъпване на добрите условия на труд за всички във и извън ЕС⁵.

² ОВ С, [...] г., стр.

³ ОВ С, [...] г., стр.

⁴ МОТ, Международна конференция по труда, предварителен протокол, 96^{-та} сесия, Женева, 2007 г., № 12 и № 25.

⁵ COM(2006) 249 окончателен — SEC(2006) 643; Заключения на Съвета от 30 ноември — 1 декември 2006 г., 2767^{-мо} заседание; Резолюция на Европейския парламент от 23 май 2007 г. за настъпване на добрите условия на труд за всички.

- (4) Член 19, параграф 8 от Конституцията на МОТ гласи, че „приемането на всяка конвенция или препоръка от конференцията или ратифицирането на всяка конвенция от който и да е член, по никакъв начин не засяга какъвто и да е закон, съдебно решение, обичай или споразумение, с който/което се гарантират по-благоприятни условия за съответните работници от условията, предвидени в конвенцията или препоръката“.
- (5) Някои разпоредби на конвенцията са от изключителната компетенция на Общността по отношение на съгласуването на схемите за социална сигурност.
- (6) Общността не може да ратифицира конвенцията, тъй като страни по няя могат да бъдат само държави.
- (7) Ето защо Съветът следва да упълномощи държавите-членки, обвързани по силата на правилата на Общността със съгласуването на схемите за социална сигурност въз основа на член 42 от Договора, да ратифицират Конвенцията в интерес на Общността съгласно посочените в настоящото решение условия,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото държавите-членки се упълномощават да ратифицират, в частите, попадащи в обхвата на компетенциите на Общността, Конвенцията на Международната организация на труда от 2007 г. относно условията на труд в сектора на риболова, приета на 14 юни 2007 г.

Член 2

Държавите-членки следва да положат усилия за предприемането на необходимите стъпки за депозиране на техните правни инструменти за ратифициране на Конвенцията пред генералния директор на Международната служба по труда възможно най-скоро, за предпочитане преди 31 декември 2012 г. Съветът ще разгледа напредъка по ратифицирането преди януари 2012 г.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*